15
EKİM
1968
YIL: 1 SAYI: 7

TEKSTİL

ONBEŞ GÜNDE BİR YAYINLANIR TEKSTİL İŞÇİLERİ SENDİKASI ORGANIDIR

Sahibi :
Rıza GÜVEN
— Tekstil İşçileri Sendikası adına —
Yazı İşleri Müdürü
Bahir ERSOY
ADRES: Cağaloğlu, Sıhhiye Apt. Kat 3 İstanbul Telefon 27 67 82
Dizgi: Meydan Gazetecilik ve Neşriyat Limited Şirketi
TALAT MATBAASI

60 işyeri için Toplu Sözleşme müzakereleri devam ediyor

— İhtilâflı yerlerde referandumlar yoluyla peyderpey yetki alınmağa başlandı. Müzakerelere işverenler adına Sendikaları katılıyor. Sendikamız ücret zamları ve sosyal hakların üzerinde titizlikle duruyor. Herhangi bir anlaşmazlık haline karşı gereken hazırlıklar müzakerelere paralel olarak yürütülüyor. Teksif, sendikamızın başarıları karşısında büyük bir paniğe kapıldı. Referandumlar bu sarı sendikanın kimliğini sayfa sayfa ortaya koymaktadır. —

BAŞYAZI

rıza güven

Ekonomik savaşı kazanmak için hazır ve güçlü

..... günü Sendikamız adları aşağıda yazılı işyerlerinde aldığı toplu sözleşme yapma yetkisi üzerine Tekstil Sanayii İşverenleri Sendikası ile müzakerelere başladı. 15.000 işçiyi kapsamına alan sözleşme müzakereleri büyük bir ciddiyet ve titizlikle yürütülmektedir. Bugüne kadar... defa oturum yapıldı. Bu oturumlarda karşılıklı tasarılar teati edildi ve sözleşme hükümlerinin bazıları kabul edildi. Taraf işverenler adına sözleşme müzakereleri-

olmalıyız

SENDİKAMIZ üçüncü dönem toplu iş sözleşmesi müzakerelerine aralıksız devam etmektedir. Temsil ettiğimiz tekstil işçilerinin sosyal ve ekenomik durumlarını düzeltmek ve kararlılık içinde geçmesini sağlamak amacıyla hazırladığımız sözleşme tasarısının işverenler sendikasınca da kabul edilmesi için şimdilik masabaşı savaşı sürdürülmektedir. Talep ettiğimiz ücret zamları, iki yıl içinde meydana gelen hayat pahalılığının işçilerin tenceresinden çıkardığını yerine koymak ve önümüzdeki iki yıl içinde gelecek yeni pahalılıktan müteessir olmalarını gidermek amacını taşımaktadır.

GERÇEK odur ki, geçen dönemde toplu iş sözleşmeleri ile sağladığımız ücret zamları, iki yıl içinde meydana gelen pahalılık ejderi tarafından yutulduktan başka, emekçi bütçesinde ciddi gedikler de açmıştır. 1966'dan bu yana İstanbul'daki pahalılık artışı yüzde 30'un üstündedir. Yani işçiler geçen dönemde aldıkları zamları fazlası ile geri vermişlerdir.

ULUSU yönettiklerini iddia eden politikacıların ekonomik durumumuzun gün geçtikçe düzelmekte olduğunu söylemelerine karşılık, gazetelere sızan Devlet Plânlama Teşkilâtı'nın gizli raporu, dış ticaret açığının geçen yıllara oranla daha fazla olduğunu, hayat pahalılığının gün geçtikçe arttığını, enflâsyon tehlikesinin her geçen gün biraz daha yaklaşmakta olduğunu acı ama gerçek olarak ortaya koymaktadır. Bu tehlike çanları, dar gelirli emekçiler için çalmaktadır. Hayat pahalılığından zarar görecek olan emekçiler, vurgun vuracak olan ise karaborsacılar olacaklardır. Karaborsanın hüküm sürdüğü günleri yaşıyanlar; ekmeğe katık olarak siyah zeytin bulamayan emekçilerin yanısıra, hergün havyarla midesini şişiren vurguncuları hatırlayacaklardır.

BÜTÜN bu tehlikeler gün ışığına çıktığı halde, Hükümet edenlerin hiçbir ciddi tedbir almadıklarını, aksine, günde bir kilo beyaz peynir parasına çalışan yüzbinlerce işçinin asgarî ücretinin normal bir seviyeye çıkmasını nasıl engellemekte olduklarını esefle izlemekteyiz. Bu

(Devamı 4 üncü sayfada)

ne katılan İşverenler Sendikası bu ana kadar ciddi bir ihtilâf konusu yaratmadılar. Ancak, üyelerimizin menfaatlerini yakından ilgilendiren ücret ve ücrete ilişkin meselelerde müzakerelerin her an kızışabileceği tahmin olunmaktadır. Sendikamız tasarısını bilim

(Devamı 2 inci sayfada)

Bir Tekstil işçisi, en kötü şartlarla çalıştığı işyerinin önünde

Yeni Tekstil'de de zafer kazandık

KURUÇEŞME YENİ TEKSTİL FABRİKASINDA DA ZAFER SENDKAMIZIN

(Devamı 4 üncü sayfada)

Tekstil işçisi, yemek paydosunda yemek -daha doğrusu- ekmek yiyor

Genç bir işçisi tezgahının başında

TATLI SERT
abdullah sert

Mutlu gelecek

TÜRKİYE'DE artık zenginlik de, fakirlik de Allahtandır sözü önemini yitirmekte, zengini zengin yapan, fakiri ekmeğe muhtaç bırakan şartlar akıl ve bilim ölçüsünde incelenmektedir. Gelişen olaylar içinde bilinçlenen emekçi, emeğinin her türlü değeri yaratmakta olduğunu kavramaya başlamıştır. Kapitalist anlayışa göre, emek, makina gibi, âlet edevat, ham madde gibi piyasada alınıp satılan, ucuza kapatıldıkça maliyete, dolayısıyla kârlılığa etken bir metadır. Bu çoktan iflâs etmiş bulunan görüş, bizdeki bazı su katılmamış kapitalistlerin tutumlarını belirlemektedir. Bu nedenledir ki, kendi iplerini kendileri çekmekte olan bu su katılmamış kapitalist beyler. Türkiye'de bazı kesimleri de ellerinde bulundurarak emekçiyi sömürecekle-rini sanmaktadırlar.

OYSA Türkiye'de şartlar emekçiye ve onun çıkarına dönük oluşmaktadır. Bilinçlenen emekçi, toplum düzeninde ağırlığının olacağını sezinlemeğe, giderek görmeğe başlamıştır. Yakın bir gelecekte üretimin kapitalistler tarafından ortaya konulmuş sihirini daha iyi kavramış, daha iyi çözümlemiş bulunacak emekçi, kendine ve çıkarına dönük toplum düzenini kurmağa başlıyacaktır. Bu sonuç akla ve bilime uygundur. Bu sonucu geciktirmek, ya da yaratmamak sevdasında bulunanlar ister-istemez tepetaklak olacaklardır.

GERÇEKTEN de emekçi sınıfa büyük kazıklar atılmıştır. Onu gecekonduda sefalete terkedenler, onun sefaleti üzerine kendi mutluluklarını kurmaya çalışmışlardır. Birtakım aracılar, diğer aracıları kullanarak şiş göbek sahibi olmuşlar, lüks bir yaşama kavuşmuş-

(Devamı 4 üncü sayfada)

DOSTLARLA
demir taş ceyhun

Ekmek Kavgası

ÜNLÜ yazar Orhan Kemal'in bu isimle çıkmış bir hikâye kitabı vardı. Fakat bugün ondan söz açacak değilim. Diyeceğim, Belediyenin yaptığı son ekmek zamları.

GEÇEN gün, «bugün Belediye Meclisinde Ekmek kavgası var» dediler, doğrusu dayanamadım, kalktım gittim. Keşke gitmez olaydım. Keşke ayaklarım kırılaydı da, gitmez olaydım. Pişman oldum gittiğime gideceğime. Gördüm de, şehrimizi kimlerin yönetimine terk ettiğimizi, vallahi kahroldum. Hani, bir kediyi bile bir köşeye sıkıştırsanız, napar? Napacak, adamın üzerine üzerine, tırnaklarını çıkarır saldırır. Belediye başkanımızı da, Meclis üyeleri doğrusu bir köşeye sıkıştırdılar, türlü demogojilerle, türlü lâf oyunlarıyla. Dinleyici balkonu hınca hınç dolu. Çoğunluğu da emekçi. Hani, emekçiler meclisi dolduracaklarına, gene eski alışkanlıkla, dinleyici balkonunu doldurmuşlar gibi bir terslik var. Meclis zam'a karşı çıkıyor görünüşte ama, meğer Meclisin içinde üç tane de fırıncı varmış.

ÜYELER, türlü konuşmalarla Başkanı bir köşeye öylesine sıkıştırmışlardı ki, bekliyorduk. Neyi bekliyorduk? Elbette, hani seçim sırasında aslan kesilen, İstanbulu cennet yapacak sihirli anahtarlara sahip olduğunu söyleyen Başkanımız Fahri Atabey'in, kükremesini, Meclis üyelerinin üzerlerine üzerlerine gitmesini bekliyorduk. Zamsa zam. Niçin zam yaptığını öylesine anlatacaktı ki, hepimizin ağzı açık kalacaktı, bekliyorduk.

KEŞKE gitmeseydim. Keşke, İstanbulu bu kadar aciz bir ele terk ettiğimizi görmeseydim. Doğrusu kendimden utandım. Ne kükremesi yahu!.. Bizim başkan öyle bir konuştu ki, hani yalvardı desem, az olur. Neler demedi neler... Ben de zama karşıydım dedi, zam yapmak istemiyordum ama dedi, fırıncılar baskı yaptılar dedi. Fırıncılar, telefonla, mektupla, telgrafla tehdit ettiler, hakaret ettiler dedi. Hatta hatta dedi, fırıncılar, fırın işçilerini kışkırttılar, grev kararı aldırttılar dedi. Bu fırıncılar zaten dedi, hep halkı kazıklarlar, eksik

15 GÜNDE BİR
bahir ersoy

Maskeli Dünya

BAKIRKÖY'den minibüse bindim. İşe geliyorum. Saat 8.00'di. Çırpıcı Çayırını geçtik. Merdivenler yokuşunu tırmanırken koca caddeyi tıkanmış gördük. Şoförümüz aralıklardan yol açma çabasındayken vasıtalarda bir kıpırdanma oldu. Kendimizi bir kamyonun arkasında bulduk. Kamyon sanki geriye kayıyormuş gibiydi. Belli ki bu duruşta bir uğursuzluk vardı. Değişik arabalar durmuştu çevrede. Hususiler yolun kenarına park edercesine sıralanmışlardı. İçindekiler dışarı çıkmışlardı. Bütün gözler kamyona dikilmişti. Yüzler gergin ve asık. Konuşan yok. Bu sırada kamyonla yanyana gelmiştik. Şoför mahalli boştu. Önünde tekerle kucaklaşan birisi uzanıyordu yerde. Sanki tamir yapıyor gibi idi. Bir motorsikletli vatandaş yaklaşmış plâka numarasını alıyordu kamyonun. Birden minibüs şoförü «eyvah kaza.. adam ölmüş...» diye inlercesine konuştu. Çevre bir ölü sessizliğine büründü. Sonra sesler duyulmaya başladı. Herkes birşeyler konuşuyordu. Suçlu arayanlar vardı. Ölen, suçlanmada idi genellikle. Şoför «yok, dedi, hep başkasında suç aramayalım. Kendimizi de suçlayalım..» Evet bu söz filozofça söylenmişti ama devamı öncekilere hak verir tarzda gelişti. Eğer konuşmaları özetlemek gerekirse: Kabahat ölende aranıyordu..

Bu aslında ölenin suçlu olduğu veya kişiliği bilindiğinden değil, o anda kimsesizliğinin ve savunucusunun yokluğundandı. Hatta meslektaşları arasında genel şartların yarattığı manevî ilgi sebebi ile minibüs şoförüne çekilen yağdı bence. Arada sarfolunan insanlık cümleleri de cabası işin.

★ ★

Geçenlerde bir yerde beş altı kişi oturmuş konuşuyorlardı. İçlerinden birisi zengince tanınırdı. Çevredekiler hep onu okşuyor. Onu güldürecek sözler sarfedebilmek çabası gösteriyorlardı. O kişiden maddî menfaatleri de yoktu. Fakat paralı olmanın imtiyaz primi toplanıyordu çevreden.

Bu pirim paraya çekilen yağdı. Paradan fayda beklemeden..

★ ★

BİR zat tanırım. Bir zamanlar genel müdürdü bir dairede. Çevresi dolu idi. Memurlar, dostlar, akrabalar etrafında pervane gibi dönüyorlardı. Bunların içinde menfaat bekleyenler, hatta menfaatlenenler olduğu kadar bir genel müdüre yakınlığın büyüklük olduğunu sanan, bununla kendi iç dünyasını tatmine çalışanlar da vardı. Nitekim adam genel müdürlükten ayrıldı. Selâm verecek dost bulamaz hale geldi. O pervaneler şimdi yeni genel müdürün çevresinde dönüyorlar.

Eskisi kendini boşluğa bırakmış düşüyordu: Nerde o dostlar diye bazan aranıyor. Bilmiyor dostlar güç dostu idiler.

★ ★

EVET insanlar garipleşirler genellikle. Herkes işi çapında güçlülük vehmeder kendinde. Veya güçlü çevresinde dost sahibi olmaya çalışırlar. Bütün bunlar şahsî tatmin duygusunun eseridir. Topluma hizmet yolunda kendini aradığını savunanların iç âlemlerin olduğu gibi açmaya ve teşhise imkân bulunabilse meydana gelecek manzaranın dehşeti dünyayı sarsardı belki.

Hele şu bizim deve dişi sendikacılar böyle bir süzgeçten geçirilebilse. Ne putlar yere serilir. Ne mabutlar yıkılırdı...

Zembillerinden haç çıkan hacılar sırıtırdı meydanlarda.

60 işyeri için toplu sözleşme

ekmek yapar satarlar. Ben dedi, hastahane baştabibi iken, ekmekleri tarttırırdım, hep eksik gelirdi, farkını zorla alırdım gene dedi. Yani dolaylı olarak, özel sektör namussuzdur dedi. Arkasından başladı yalvarmağa, bırakın bu zam meselesini dedi, üzerine gitmeyin, oldu bir kere. Ben aranızda yalnızım dedi. Dinden, imandan, tanrıdan bahsetti. Meclis binasını, ibadethanelerden örnekler göstererek anlattı, bu çatının altında ibadet eder gibi çalışalım dedi.

HANİ gitmeseydim diyorum ya, gittiğim de acaba iyi mi oldu dersiniz? Şimdiye kadar hep biz, bu özel sektör kamu yararını, halk yararını düşünmez, Türkiye özel sektör eliyle kalkınamaz derdik, onlar bize demediklerini bırakmazlardı. O gün baktım, A.P. li Belediye Başkanı Fahri Atabey de özel sektörden şikâyet ediyor. Özel sektör ekmeği çalıyor diyor, zam yaptım ki ekmeği çalmasın diyor. Görüyorsunuz değil mi, özel sektör dedikleri şeyin ne menem bir şey olduğunu. Adam, bu fakir halkın ekmeğini çalıyor, bu sayın yöneticiler adamı mahkûm falan etmiyorlar, aksine aman bir daha çalma, zam yapalım ekmeğe diyorlar. Sonra da sıkılmadan bunu halka açıklıyorlar. Hani şaşırdım kaldım utanayım mı, sıkılayım mı bu beylerin yerine, sevineyim mi?

HELE, ekmeğe zam yapılmasın sağlayan bir bilim heyeti var ki, yürekler acısı. Koca Belediye Başkanı kalktı, bilim heyetinin raporuna dayanarak zam kararı verdik dedi. Bilim heyeti dedikleri, ne, biliyor musunuz? Tabii bilim heyeti deyince, insanın aklına üniversite öğretmenleri, yani profesörler, doçentler falan geliyor. Yok efendim yok, ne öğretmeni, ne profesörü. Bilim heyeti dedikleri heyet, üç kişiymiş. Biri, bir un değirmeni sahibi, biri bir yağ fabrikatörü, ötekisi de yumurta tüccarı. Hani bilimin yanından geçmiş değiller. Yüksek tahsilli de olabilirler, ama yüksek tahsilli olmak, bilim adamı olmayı gerektirmez bu bir, ikincisi adamlar bir başka sınıfın mensupları. Yani adamlar sömürücü sınıftan, hiç tutarlar da, kendi sınıflarına kazık atarlar mı, kazık atılacak bir başka sınıf dururken. Tabii, bugün fırsat düşmüş ellerine, Belediye Başkanı da kendi partilerinden yap ekmeğe zammı geçsin, bir kaç gün sonra ardından una zam istersin, yağa zam istersin, yumurtaya zam istersin, bu dümen böyle döner.

HANİ keşke gitmeseydim Meclise. Bu adamları biliyordum ama, bu kadar aciz olduklarını da bilmiyor-

(Devamı 4 üncü sayfada)

müzakereleri devam ediyor

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

sel etüdler sonunda hazırladı. Ücret ve ücrete ilişkin hükümlerimizin gerekçeleri ekonomik istikrarsızlık ve gittikçe yükselen hayat pahalılığı şeklinde özetlenebilir. Bazı kuruluşlarca detay lanan asgari ücretlerin tesbiti meselesi öyle sanılıyor ki müzakerelerde işveren sendikası ile sendikamız arasında sert tartışmalar do ğuracaktır.

Sendikamız, bu müzakerelerde ne pahasına olursa olsun üyelerinin menfaatlerini korumak ve onların ya şama seviyelerini Anayasa' mızın ışığı altında insanî seviyelere çıkarmak için büyük gayret gösterecek ve taleplerini işverenlere kabul ettirebilmek için gerektiğin de elindeki kanuni grev silâhını da ateşleyecektir. Üyelerimizin en az iki yıl daha, rahat bir hayat seviyesine ulaşmaları sendikamızın şimdilik tek stratejisi olarak tesbit edilmiştir.

Yetki ilânımıza elindeki sahte giriş fişleri ile itirazda bulunan Teksif Sendikası başarılarımız karşısında paniğe kapılmış bulunmaktadır. Peyderpey yapılmakta olan referandumlarla sendikamız yetkisi ortada kalmış olan işyerlerinde de üyelerinin bilinçli davranmaları ile yetkiler al makta ve yetkisi alınan işyerleri de keza müzakere masasına aktarılmaktadır. Referandumu yapılan Ömer Avniyel Karamürsel Fabrikasında sendikamız Teksifi işyerinden silip süpürmüş ve ezici çoğunlukla yet ki almıştır. Öteki ihtilâflı iş yerlerinin referandumları da önümüzdeki günler için de yapılacaktır.

Halen müzakereleri 'MA SA'ya getirilen işyerleri şun lardır:

İŞVEREN SENDİKASINA BAĞLI YETKİSİ KESİNLEŞMİŞ, MÜZAKERELERİNE BAŞLAMIŞ OLAN İŞYERLERİ

Pamuk İplik Sanayii T. A. Ş. Keten Kendir Sanayii T. A. Ş. Altınelli Dokuma Fb. Koll. Şti. Teztaş Ticaret ve Sanayii A.Ş. Koç Yün İplik Sanayii T. A. Ş. Tekta Tekstil Sanayii A.Ş. Güneş Boya ve Apre Fabrikası. Has Örme Büküm Sanayii ve Tic. A.Ş. Neyir Örme Sanayii ve Ticaret A.Ş. Vakko Tekstil ve Hazır Giyim Sanayii İşletmeleri A. Ş. Doğruluk Emprime Fab - rikası. Kınapp Boyacılık Sa nayii A.Ş. Moiz Baruh Lastik Eşya İmalathanesi. Makaracılık Sanayii Limited Şti. Avram Bensason ve Yaşuva Bahar Kollektif Şirketi. Ayaz Bayburi Naylon Çorap Fb. Altınmekik Tic. ve San. Ltd. Şti. Üçteks Nay lon San. Ltd. Şti. Asaf Kermen Yün İplik Fb. A.Ş. Süleyman Mısırlı Trikotaj Fb. Sarper Çorapçılık Tic. ve San. A.Ş. Hayriş Boyahanesi Ltd. Ort. Robert Ovadya ve Leon Kandiyoti Yün İplik Fabrikası. Hikmet Kal yoncu ve Oğlu Koll. Şti. Bo monti İplik ve Mensucat A.Ş. Fener Boyahanesi. Dokumacılık ve Şeritçilik Ltd. Şti. Menger İplik Sanayii Ltd. Şti. Sürat İplik Fabrikası Ltd. Şti. Yeni Teknik Mensucat Fb. Ltd. Şti. Güven Boya ve Apre Fabrikası. Hamarat Örme Sanayii A.Ş. Çiçek İplik Fabrikası. E. Walter Sbeit Paspas Yapım Evi. Uludağ Boyahanesi Koll. Şti. Sağlam Ticaret ve Sanayii Ltd. Şti. Mus tafa Akınal Yün İplik Fabrikası. Kadife Mensucat A. Ş. Çorap Sanayii Limited Şirketi. Ümit Ticaret ve Sanayii Koll. Şti. Benal Men sucat Sanayii A.Ş. Muhteşem Kot Halefleri Kot Kon feksiyon Limited Şirketi. Halil Torolsan Mensucat Boya Fb. Hayrettin Karaca ve Kardeşleri Koll. Şti. Trikotaj Fabrikası. Ömer Malikiler Tic. ve San. Ltd. Şti. Haznedar Boyahanesi Koll. Şti. Ferihan Arın Kor dela Fabrikası. Harmancı Etiket Fabrikası A.Ş. Şemşir Tül Perde Sanayii Fb. Örme İş Fabrikası Koll. Şti. Purteks Örme Sanayii Koll. Şti. Kemal Şahinkaya ve Ort. Kordela Fb. Kabak larlı Koll. Şti. Yün İplik Fb. Bahar Sanayii Limited Şirketi. Kasar Boyacılık Sana yii A.Ş.

YETKISI KESİNLEŞMİŞ VE MÜZAKERESİ DEVAM EDEN MÜNFERİT İŞYERLERİ

Abdurrahman Uslu Dar, Dokuma Fabrikası, Arşak Hancı Yazma Fabrikası, Kazlıçeşme Yün İplik Fabrikası, Sabatay Tastasa Lâstik ve Potin bağı fabrikası, Mordo Rufano Jarse fabrikası, Işık Lâstik Kollektif Şirketi, Jak Kohen Lâstik ve potin bağı fabrikası, Boteks Boya ve Apre fabrikası, 9 — Şişli Yün İplik Fabrikası,

İTIRAZLI OLAN VE KARAR BEKLEYEN İŞYERLERİ

Ömer Avni Yel Yün İplik Fabrikası, Ömer Avni Yel Karamürsel Boya ve Apre Fabrikası, Kuruçeşme Yeni Tekstil Sanayii Şti. Naylon Çorap Sanayii Adi Kom. Şti.

MEKİK
a. soyer

Pişmanlık kâr etmez

Yeni bir haydut çıktı Ayvansarayda. Sendikamızın eski idarecilerinden Orhan Çokdiker'e tecavüz etti. Akduman olayının dumanı üstünde. Şimdi de bu... He saplı, plânlı olunca işler böyle düzgün gider. İşveren uşaklığının bu kadarına pes.... Zıkkım olsun aldığınız... Zehir olsun yediğiniz... Nizam bozucu haydutluğun bundan ötesi rezalet... Burası zaten kepazelik noktası. Nedir bu yaratılmak istenen?... Gerçi düşünmeye gelmez. Her şey apaçık ortada... Çevreye sual sormak hoş değil. Bundan öncede söyledik: GANGSTERLİK' in endazesi... İşte meydanda... Akdumanın suçlusu güç bulundu... Her gün hiç olmazsa gün aşırı fabrika önüne geldiği halde olaydan günlerce sonra ifade verebildi.

Orhana saldıranın durumu ne olacak daha bel li değil. Bilinen TEKSİF'in GANGSTER barındıran bir ocak haline geldiğidir. Yazıktır çok yazıktır. Bir tarafta memerandum.. referandum. ham... hom... edeceksin.

ARADA BİR
h. akduman

GEÇEN SAYIMIZDA UĞRADIĞI SALDIRIYI HABER VERDİĞİMİZ SENDİKAMIZIN YÖNETİCİLERİNDEN HÜSEYİN AKDUMAN'IN BU SAYIMIZDA İLGİ ÇEKİCİ BİR YAZISINI YAYINLIYORUZ.

Tekstil işçisi arkadaşlarıma

OTUZ sekiz yıllık hayatımın hemen hemen yarısında beraber çalıştık, acı-tatlı hatıralarımız, birlik te çektiğimiz çileler ve ızdıraplar halâ kalbimde ve kafamda durmak ta ve beni sendika burjuvası olmak tan korumaktadır.

SENDİKACILIĞIMIZIN sürekli başlangıcı olan 5 Mayıs 1959 yılından beri muvaffak olmuş sendikacıları izlediğim zaman, hemen hemen hepsinde gördüğüm müşterek taraf yaptıklarını etraflarındakilere anlatma çabası idi. Bu çabada başarılı olanlar işçiler tarafından tanınıyor, hatta hiç gereği yokken bazıları alkışlanıyor ve seçiliyorlardı.

ZAMAN biraz daha ilerleyip sendikaların kasaları dolmaya başlayınca bu kez karşı sendikada olanı yermek, ona iftira etmek salgını ile birlikte yalan, dolanla beraber kendilerini övme hastalığı da çoğaldı. Öyleki kirlik bir takım adamlar renlere şirin görünme çabasını sürdürenler, diğer tarafta işçilere bizim için akla hayale gelmez yalanlarla söylemediklerini bırakmayan sendikacılara söyleyecek bir sözüm de şu. Şimdiye kadar karşılıklı tartışmadan kaçtılar (o gün dağıttığım bildiri onları tartışmaya çağırıyordu). Köşe ve bucaklarda aleyhimizde iftiralar ve tehditler savurdular ve zaman zaman da alçakça saldırılar düzenlediler. Bundan böy le ben de kavgaya hazırım. Yalnız bir dahaki kavgada kırılan benim kaburga kemiklerim olmayacaktır. Dost ve düşman bunu böylece bilsin.

SEVGİLİ arkadaşım: Fabrika işçiliğim ile Sendika işçiliğim süresi içindeki hayatımın her zaman he sabını verdim ve vereceğim. Tek amacım sınıfıma gücümün yettiği kadar hizmet etmektir. Canımız, kanımız ve alınterimiz pahasına yarattığımız değerlerden başkaları

YAZI
kâni şengül

Çek elini elimden...

HEPİMİZİN dilinde toplu sözleşme ve grev haklarının türkülerin hepimizin kalbinde kurtuluş umutlarının yakıcı ateşleri vardı. Sokak aralarında, kahve köşelerinde hep aynı dertler dile gelirdi. Artık ideallerimiz salonlardan dışarı doğru, eyleme doğru yol almağa başlamıştı. Kafalarımızdaki değer yargıları biçim değiştirmeğe, şartlanmalarımız yeni biçimler almağa ya da yerlerini yeni akımların gerçekçiliğine gelişme halindeydi. Sosyal kavramlar hızla yayılıyor, tekerlenenler yenileniyor, demokrasinin anlamı anlaşılıyordu. Derken Devrim oldu. Bugün birçok yanları ile bize tutarlı sonuçlar bırakan 27 Mayıs Devrimi. Bir de sosyalizme ardına kadar açık Anayasa yapıldı (Hoş ardından Anayasa'nın sosyalizme kapalı olduğunu şurada bu rada söyleyenler, Anayasa'ya açık-kapalı cephe alanlar da gözden kaçmadı ya!.) Ama bunlara karşı Devletimizin bağımsız Yargı organları tam bir bilimsel anlayış ve özgürlük içinde vurulmak istenen Anayasa ve sosyalizmi kurtarma çabalarına giriştiler ve başardılar da bu girişimlerini. Ne var ki, hukuksal yapımız, yargı organlarını süreklice uğraştıracak biçimdeydi. Kapitalist sınıfın elindeki Hükümet ellerimizdeki sosyalizme açılan olanakları almak için kendi halinde çabalar sarfetmekteydi. Bu çabasına bizim içimizden, bizim kardeşlerimizden, bizim sınıfımızdan da taraftar, hiç olmazsa sarı taraftar bulmakta zorluk çekmiyorlardı.

ALDANMAKTAN KURTULAMADIK!

ALDANMAKTAN kurtulamadık. Zaten kurtulmamızın temeli de bundaydı. Bu temeli, bu aldanma temelini değiştirmeden başka kurtuluş yollarına başvurmak aslında bize hiç bir şey kazandıramıyacaktı. Nitekim de kazandıramıyor. Toplu sözleşme ve grev haklarını elde ettiğimiz takdirde keyifleneceğimizi, kurtulacağımızı sanmakla aldandık. Gerçi bu hakların

Halktan hukuktan bahsedeceksin. Göğsünü kabartarak ayıbını göğüs şişkinliği ile örteceksin.. Veya örtmiye çalışacaksın. Referandum için gireceksin işverenin koltuğuna... Sonra işçiden aldığın aidatla beslediğin kişilere yol kestireceksin. Yakışmaz bu hareket TEKSİF'e. Gerçi içinde hele genel merkezinde OKKASI ağır olanlar var. Ama okkada ağırlık fikirde ağırlık değilki. Her okkalı malın eti tatlı olmaz. Öyle olsa idi MANDA eti ile öküz eti arasında lezzet farkı bulunmazdı. Hele koyun etini aramak gerekmezdi. Herkes kasaptan MANDA veya DEVE eti arardı. Eh TEKSİF'te okkalı olmakla övünmeye başladı.

EVET TEKSİFTE GANGSTERLER çörekleniyor. İdealist olan gerçek sendikacı ruhu taşıyan işçilerin bu kötü gidişe dikkatlerini çekeriz. Bu haydutluklar TEKSİF'i felâkete yuvarlarsa günah ona sahip çıkmıyan onun temiz ve saf, olanlardan habersiz üyelerinin ilgisizliklerinin olacak. Olaylar felâket çanlarını çalıyor. İnsan için ağlamak gülmekten yakındır. Bugün manzaraya gülenler yarın TEKSİF'in çatısında baykuş olup öterlerse şaşılmasın. Ve öteceklerdir.

[...] tutmak suretiyle «falan sendikacı şöyle dedi, işverene şöyle küfür etti, falan işverene şöyle posta koydu» gibi hareketlerinin tam karşıtı olan sözler ve hikâyeler dahi uydurtma yollarını seçtiklerini gördüm. Bunlardan bir kısmına sen de zaman zaman şahit olmuşsundur.

SENDİKADA seçimle görev aldığım zaman Altınyıldız Mensucat Fabrikasında dokumacılık yapmakta idim. Birlikte çalıştığım arkadaşlarımın büyük bir kısmı ile teker teker konuşarak bu göreve gitmemi isteyip istemediklerini sordum. Bir kaç arkadaşım hariç hepsi seçilmeme memnun olmuşlardı. Teksfif-Tekstil olayı çıkınca ben doğrulardan ve hakikatlerden yana olarak Tekstil işçileri sendikasında bize inanan işçilerin hizmetine devam ettim. Amacım tek kelime ile sınıfıma hizmet etmek, çocuklarımızın ve tüm Türkiyenin geleceğinin mutlu olması için çalışmaktı.

EYLÜL ayının 20 sinde Eyüp'teki Çikvaşvili Fabrikasında bildiri dağıtırken Teksif Sendikasının Temsilcisi ve bir kısım üyelerinin çirkin saldırısına uğradım. Bu olay beni çok üzdü. Bu saldırıda bana vuranlara sözüm yok. Onlar kandırılmış ve şaşırtılmış zavallılardır. Bir gün gerçekleri öğrendikleri zaman vicdan azabı çekecekler dir. Amma asıl suçlu olanlar yaptıkları ile söyledikleri birbirine karşıt olan ve Türk Sendikacılığına sarı sendikacılığın şâhane bir örneğini vermiş bulunan Teksif Sendikasının sözde yöneticileridir. Onlardan bir kaç kişi o gün orada idi işçileri tahrik etme çabası içinde idiler. Bir tarafta particilik ve işve-

[...] zengin olurken biz devamlı yoksul kalmaktayız. Yarattığımız değerler ulusal serveti meydana getir mektedir. Bu servetin âdil bir şekilde bölüşülmesini isteyenlerle her zaman beraberim. Bu mücadelede emekçiden yana olması lâzım gelen bir takım sendikalar ve sendikacılar ise emekçiyi insafsızca sömürenlerle birliktedirler. İşçiler olarak söylenenlere değil, yapılanlara, yapılmak istenenlere daha dikkatle bakarsak senin yoksul kalmanı ve sömürülmeni isteyenlerin kimler olduğunu, onlarla beraber hangi sendikacıların bulunduğunu daha iyi anlarsın.

SEVGİLİ arkadaşım, tekrar etmekten kıvanç duyduğum, ve sana ısrarla söylemeğe çalıştığım tek konu Anayasa'ya sahip çıkman ve onu eksiksiz uygulatmandı. Bozuk düzenin değişmesi, yoksulluğun sona ermesi, emeğinin gerçek değerini alarak insan gibi yaşama olanaklarına kavuşabilmenin tek şartı Anayasa'nın tastamam uygulanması ile mümkün olacaktır. Anayasa'yı uygulatmaktan kaçınanlarla, emeğinin gerçek değerini vermek istemeyenlere karşı mücadele etmelisin. Bu mücadelede başarıya ulaştığın oranda sen ve çocukların mutlu olacak ve vatanımızda artık açlıktan ölenler olmayacaktır.

SINIFIMA mutlu yarınlar hazırlamak için mücadeleye ölene kadar devam edeceğim. Bu mücadeleme kimse engel olamayacaktır.

MUTLU ve güzel günler bizimdir ve mutlaka bizim olacaktır.

Sevgilerimle.

kazanılması ile kurtulanlar oldu. Bizim içimizden çıkan ve egemen sınıflara işbirliği yapmak suretiyle bize ihanet edenler kurtuldular. Onlar için bugün ne asgarî ücret, ne kira derdi ne ekmeğe zam, ne çocukları okula gönderme sorunu vardır. Onlar sınıflarını değiştirdikleri, giderek egemen kapitalist sınıfa ya da o sınıfın yardakçılığına geçtikleri için bizim temel sorunlarımızdan sıyrıldılar, daha doğrusu yabancılaştılar. Bizden olmaktan çıktılar. Şimdi biz gene o eski özlemlerimizle, eski ideallerimizle birlikteyiz salt başımıza. Bizim kurtulacağımızı sandığımız araçlar, şimdi bizden kopup kapitalist sınıfa geçenlerin ellerinde bize karşı kullanılan silâhlar haline geldi. Kapitalist sınıf da bir yerlerde kendilerine yardakçı olanların ellerindeki silâhların varlığı ile oldukça büyük rahatlıklara kavuştular. Emekçilerden gelen bireysel başvurmalar, şimdi o kendilerine yardakçılık edenlerin aracılığı ile tamponlaşmış oldu. Danışıklı dövüşler içinde bizler de bu karanlıkların yırtılacağı anları bekliyoruz. Işık, güneş değil mum ışığı arıyoruz. İçimize saplanan teşekkül belâsı bizi bu hallere soktu. Bu karışık, bu bizden yana olmayan düzen, kolumuzu kaptırıp nefes alamadığımız düzen içinde, ufkumuzu seçemediğimiz karanlıklar içinde «dümenimize bakmanın» yollarını arıyoruz. Dümenimize bakmanın yollarını. Oysa dümen de onların ellerinde, gemi de, denizde.

İŞSİZLER ORDUSU GELİYOR

BİZ hep işçiler için konuşuyoruz. Şurada burada, binbir güçlükle nasıl olsa işçi olmuşlar için konuşuyoruz. Oysa görevimiz sadece işçileri konuşmakla da bitmiyor. Geçimi mutlaka başkalarının «çalıştırma insafına» bağlı insanlarımız da bizdendir! Zaten işçi ile işsiz arasında tek bir sosyal fark yoktur. Hele yasalarımızın getirdiği düzen içinde bugün işçi olan, yarın işsiz; ve bugün işsiz olan da yarın işçidir. İkinci hal, hep gerçekleşebilse, gerçekleşmesi yolunda ciddi adımlar atılabilse sözümüz orada bitebilir. Ama biliyoruz ki bu kapkaççı komprador kapitalizmi düzeninde bugün işsiz olanın yarın işçi olma şansı hemen hemen yok gibidir. Üstelik işsizlere, her gün «işçi»lerden bile yeni yeni eklemeler oluyor. Daha da olacak. Kendileri söylediler, bizim ne kabahatimiz var? Türkiye'de 6 milyon işsiz olduğunu kendileri söylediler. İnsan bunu öğrenince acaba diye soruyor, «Türkiye'nin nüfusu ne zaman 600

(Devamı 4 üncü sayfada)

BAŞYAZI

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

acı gerçekler karşısında gayret dayı'ya düşmektedir.

SEFALETİN uluslara getireceği felâketler ancak ciddi ekonomik tedbirlerle önlenebilir. Bu nedenle Hükümet edenler de, işçi çalıştıranlarda meseleyi bu açıdan ele almak zorundadırlar.

FAKAT geçirdiğimiz sınavlar göstermiştir ki, çalıştıranlar da, onlardan yana olan hükümetler de hiçbir devirde meselelere bu açıdan sahip çıkmamışlardır. O halde, gerek sendikalar ve gerek sendikalara bağlı emekçiler olarak gözlerimizi dört açmağa, üçüncü dönem toplu iş sözleşmelerinde tehlikeleri bertaraf etmek için bütün gücümüzle savaşmağa mecburuz. Elimize geçen bu fırsatı kaçırdığımız takdirde en azından iki koca yıl daha kaybetmiş olacağımıza şüphe yoktur. Sefaletin omuzlarımızdaki ağırlığı arttıkça, felâkete olan mesafemiz daralacaktır. Direnişlerimizde bu acı gerçeği bir an bile olsa gözden uzak tutmamak durumundayız.

Yeni Teksil'de de zafer kazandık

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

Gazetemizin manşet haberinde de bahsedildiği gibi Ömer Avni Karamürsel Fabrikasında yapılan referandum sonunda sendikamız Teksif'e karşı ezici bir çoğunluk kazanmış ve böylece sahte giriş fişleri düzenleyen Teksif'in katakullileri ortaya çıkmıştır. Gazetemizin yazıları dizgiye verildiği sırada yeni bir zafer haberi daha gelmiş ve Kuruçeşme Yeni Tekstil Fabrikasındaki referandum so- [illegible]

mının oyunu alarak toplu sözleşme yetkisini kazanmıştır. Böylece yapılan referandumlara yeni bir zafer halkası daha eklenmiş oldu. Bundan sonra yapılacak referandumlarda da sendikamızın Teksif'i acı ye nilgilere uğratacağına muhakkak nazarı ile bakılmaktadır. Sendikamız, her zaman yöneticilerin dili ile belirttiği gibi referanduma taraftardır. Çünkü, referandumda sahtekârlık yapmak mümkün değildir. İş- [illegible]

Çek elini elimden

(Baştarafı 3 üncü sayfada)

milyona yükseldi?» Öyle ya 30 küsur milyon nüfus içinde 6 milyonunun işsiz olması tek kelimeyle kepazeliktir. Düşünün, insafını sevdiğimin insanları, düşünün hele bir. 30 milyon içinde çalışabilir nüfus 20 milyonu geçer mi? O halde nüfusumuzun yüzde 30'u işsiz demektir! İşsiz yüzde 30 nüfusumuz açlıktan ölmediğine göre herhalde birşeyler yiyor demektir. Başkalarından, yani çalışma şansı içindeki işçilerden birşeyler yiyor demektir. Türkiye'de halen uygulanmakta olan asgari ücret 12 liradır. Siz gene insafınızı eksik etmeden ortalama ücreti 15 lira olarak ortaya koyun. 15 lira ortalama ücretle çalışan yüzde 60 nüfusa, yüzde 30'u da tüketimde ortak ederseniz, ortalamanın sınırı herhalde aynı yerde kalmayacak, çok daha aşağılara düşecektir.

BU DÜZENİN ADI...

İŞTE böylesine hurdalaşmış, yamalamaktan aslını yitirmiş bir düzenin adını koymak mümkün değildir. Böylesine çarşafa dolanmış, böylesine kepazeleşmiş düzenin adını bulmak için bile yitirilecek vakit yoktur. Bu işi tarihçilere bırakarak elimizden geleni sür'atle gerçekleştirmenin çabasına girmeliyiz. Nasıl ki dış borçlarımızdan ötürü Türkiye'de her dünyaya gelen çocuk sırtında borç yüklü ise, her geçen gün de yeni yeni işsizler ve yeni doğanlar o yukarıda saptadığımız ortalama 15 liralık ücrete ortak olacaklardır. Ve.. iyice kulağımızın bir köşesine şunu da yerleştirelim ki yaygaralar içinde doğacağını umutla beklediğiniz asgarî ücretler, TÜRK-İŞ'in 25 lirası değil, DİSK'in 66 lirası olan bile bu çarşafa dolanmış düzenin insafsız kıskacı sırtımızdan çekilmeyecek, aksine kapitalist komprador karışımı bu kıskacı daha fazla sıkmanın yeni ekonomik tedbirlerini düşünecektir. Yani eski mekanizma yeni şekilde fakat muhtemelen bu kez daha gaddarca işleyecek ve kemiklerimizdeki iliklerimize kadar sokulacaktır.

YA peki nasıl mı kurtulacağız kardeşler? O, bize sıra geldi mi dokundurmadıkları, elimizi attığımızda «yüksek insanların» «tu kaka» diye inledikleri *siyasetle* a canım, *siyasetle...*

İşten çıkarılan temsilci işine alındı

Mutlu gelecek

(Baştarafı 1 inci Sayfada)

lardır. Bir soygun yürütülmüş, bu soygundan belli bir mutlu azınlık aslan payını alabilmiştir. Oysaki değer yaratan emekçi hafta sonunu, ay sonunu sıkıntı içinde bulmağa çalışmıştır. Artık emekçi sınıf gün geçtikçe ağırlığını koyabilecek, yarattığı değerden aslan payını kendi alabilecektir. Artık emekçinin elinde kendine dönük bir Anayasa vardır. Anayasa her türlü angaryanın, yani sömürünün karşısındadır. Beni yarattığım değerden mahrum eden veya edecek kapitalist angarya yaratmakta, bir anlamda Anayasaya karşı çıkmaktadır.

KAPİTALİST bu angaryayı yürütebilmek için emekçinin kutsal inançlarına el atmakta, sarı sendikalar kurmakta ve onu bazı sözlerle kandırmaya yeltenmektedir. Bugün Türk sendikacılığını yozlaştırmış olanlar, bu yozlaştırmanın cezasını yakın bir gelecekte emekçi eliyle faiziyle ödemek zorunda kalacaklardır... Emekçinin uyanışını, gören toplumun değişmekte olan yapısını kavramış, buna inanmış sendikacılar aklanacak, diğerleri ufalanıp gideceklerdir. Bu nedenledir ki Türkiye'nin içinde bulunduğu bugünkü çizgi Türk sendikacılığının bir dönüşüm çizgisidir.

REFENRANDUM NEDİR?

REFERANDUM halk oyuna başvurma demektir. Demokratik düzende herşeyin kurucusu, karar vericisi halktır. Halkı bu kuruluşta, bu kararda yanılgıya götürmek isteyenler çıkmıştır. Daha iyi bir deyişle, halk iradesinin ortaya çıkışı bazı kişilerce hileyle etkilenmek istenmiştir. Ne varki halk, belli bir oluşum çizgisinde kendini bulabilmiştir. Türkiyede oluşmakta olan halk önceleri bazı siyasî iktidarlar tarafından, temsil ettikleri kapitalist kesimin çıkarları uğruna aldatılmıştır. Belli bir siyasal uyanışa kavuşmamış olan halk kapitalist kesimin hilesiyle kendi çıkarına karşı çıkabilmiştir. Ancak bilinçlenen halk şimdilerde Türkiye'de kendi başında nelerin döndürüldüğünü ve döndürülmek istenildiğini kavramaktadır.

REFERANDUM sendika uygulamasına da Tekstil sendikasının isteğiyle girdi. Türlü boşlukları olan 275 sayılı toplu sözleşme yasasının bu boşluklarından hileyle istifadeye kalkanlar, bir yerde hilelerinin sökmediğini anlayınca emekçinin oyuna başvurmanın tek çıkar yol olduğunu anladılar. Referandum uygulamasını ilk kez anlaşmayla ortaya koydurtan Tekstil böylece tarihi bir görev de yapmış bulunmaktadır. Bu referandum uygulamasında bazı sendikalar belki de, halka kapitalist kesimlerin yaptığı gibi, hileler yapmağa [illegible]

... bulunmuştur. Buna göre Teksif'in birkaç oyuna karşı sendikamızda çalışan işçilerin hemen tama- ... kolumuzda sahtekârlıkla sendikacılık yapacaklarını sananlar için referandum iyi bir ders olmaktadır.

İşten çıkartılan temsilcimiz Hakem Kararı ile işine iade edildi

Yedikulede kurulu G. Gavriyeloğlu Mensucat Fabrikasında çalışmakta iken iş akdi toplu sözleşme ihlâl edilerek feshedilmek suretiyle işine son verilen temsilcimiz Şerafettin Şener'in işine iadesi gerektiğine dair Hakem Kurulunca karar verilmiştir. Sendikamızın talebi ile teşkil edilen Hakem Kurulu sendikamızın iş akdinin üzerine aşağıdaki kararı vermiştir:

«Özel Hakem Kurulu Kararı

Saat: 15.30
Tutanak: 5
Tarih: 4.10.1968

Gereği düşünüldü:

1 — Davâlı vekilinin görevsizlik ve işçi sendikasının davâ açmaya yetkili olmadığı konusundaki taleplerinin reddine,

2 — Toplu sözleşmenin 13. maddesinin işveren tarafından ihlâl edilmiş olduğunun subutu temsilci Şerafettin Şener'in iş akdinin fesh edilmemiş sayılmasına,

3 — Davâcı vekili için takdir olunan 400 TL avukatlık ücretiyle hakemlerin ve sekreter ücretinin ve varsa harç ve giderlerin davâlıya yükletilmesine,

oybirliği ile karar verildi.

Hakem
Av, Adnan Hepgül
Hakem
Av. Şemi Ergin
Hakem
Av. Kadri Marbuç

... karıyla çelişki yaratacak kararlar aldırmağa yöneltecek lerdir. Ne varki bu yol da kapitalistlerin uşağı olacak faşist türdeki sendikaları kurtaramıyacak, bugün oynadıkları emekçinin kararıyla yarın tepetaklak olabilecek lerdir. Kim ne derse desin, kim hileyle ne yaparsa yapsın, eninde sonunda iyiden, güzelden yana olan sonuçlar ortaya çıkacaktır.

BÖYLECE dönüşüm çizgisine varmakta olan Türk sendikacılığını da oluşturacak olan emekçidir. Emekçi oluştukça, kendi kuruluşlarına sahip çıkacak, sınıfına ihanet içinde olan başındaki bürokrat olanları kovalayacaktır.

ŞİMDİ yavaş yavaş belirleniyor sendikacılık. Ve öğrenilecektir birgün sendikaların aidat fabrikaları olmadığı...

Dostlarla

(Baştarafı 2 inci sayfada)

dum. Hiç bir şey değil, bu adamlar çok zavallıymış deyip, bu adamlarla olan kavgamda gevşeyeceğim. Keşke gitmeseydim.

DOSTLAR, kardeşler; tavsiye ederim sizlere, Meclis oturumlarını kaçırmayın fırsat buldukça gidip dinleyin, dinleyin de şehri kimlerin idare ettiklerini yakından görün. Hani, gene, sendikalar, eğitim seminerlerini Mecliste yapsalar, yani, üyelerini Meclise götürseler topluca Meclis toplantısı olduğu günlerde.

40 ülkede 80 baskı

Richard Wright'ın ünlü romanı

KARA ÇOCUK

E YAYINLARI Ankara Cad. 37 Alkın Han İSTANBUL

YAYINLARI İLK KİTABINI SUNAR:

jerzy kosinski
BOYALI KUŞ
roman

1966 YABANCI ROMAN ARMAĞANI

"BU ROMAN, ÇAĞIMIZIN EN BÜYÜK BELGELERİ ARASINDA YER ALACAKTIR"

YAYIN HAYATINDA BU HARF BİR GARANTİDİR